

**Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra de științe economice**

Curriculumul la unitatea de curs

„PROIECTE ECONOMICE ÎN TURISM”

**Anul universitar 2015/2016
Pentru studenții ciclului I – studii de licență,
domeniul general de studiu 36- „Științe Economice”
la specialitatea
812.1. „Turism”
(studii cu frecvență la zi)**

Titularul cursului

_____SUSLENCO Alina, dr., asistent univ.

Bălți, 2015

Curriculumul la unitatea de curs Proiecte economice în turism a fost discutat și aprobat la ședința Catedrei de științe economice

Procesul verbal nr. __ din _____

Șeful catedrei dr., conf. univ. _____ Carolina Tcaci

Curriculumul la unitatea de curs Proiecte economice în turism a fost aprobat la ședința Consiliului

Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

Procesul verbal nr. ____ din _____

Decanul facultății, dr. hab., pr. univ. _____ Pavel Topală

Informații de identificare a cursului

Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra de științe economice
Domeniul general de studiu: 36 – „Științe Economice”
Domeniul de formare profesională la ciclul I:
Denumirea specialității: 812.1 „Turism”.

Administrarea unității de curs:

Codul unității de curs	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			Prel.	Sem.	Lab.	l.ind.		
S.05.A.046	4	120	15	15	30	60	Examen	Română

Statutul: disciplină fundamentală.

Informații referitoare la cadrul didactic

Titularul cursului – SUSLENCO Alina, dr. asistent universitar, Catedra de Științe Economice. Studii de licență: Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, specialitatea „Business și Administrare”. Studii de masterat: Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, specializarea „Administrarea Afacerilor Comerciale”. Studii de doctorat: Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, domeniul „Management”. A susținut teza de doctor în economie în „Management”, subdomeniul „Managementul Resurselor Umane”. A realizat peste 32 publicații științifice, un capitol în monografie în calitate de coautor, o monografie „Capitalul uman și competitivitatea întreprinderii”.

Localizarea și informații de contact: biroul 526, contact: tel. 060911146. Adresa e-mail: alina.suslenco@mail.ru. Ora de consultații: joi, ora 14.10.

Integrarea cursului în programul de studii

Cursul *Proiecte Economice în Turism* se integrează organic în ansamblul materiilor incluse în pregătirea viitorilor economiști, turiști, utilizând cunoștințele asimilate de studenți la următoarele discipline: economia turismului, gestiune hotelieră, Fundamentele managementului organizației I, fundamentele managementului organizației II, oferind cunoștințe, metode și procedee ce vor fi utilizate la alte materii precum analiza activității economice, marketing, managementul organizației, activitate hotelieră, sisteme și tehnici de management, etc.

Având în vedere faptul că în multe domenii ale științei și practicii, cunoștințele se uzează, odată cu trecerea timpului și apare necesitatea de a însuși noi idei, cunoștințe în orice domeniu, în special al gestionării unei afaceri deoarece, în conjunctura economică actuală, necesitatea elaborării unui proiect economic este un imperativ pentru agenții economici. Cunoașterea elaborării unui proiect economic a devenit un avantaj competitiv și o necesitate atât pentru agenții economici care deja activează pe târâmul economic cât și pentru economiști care doresc să își deschidă o afacere viabilă care ar rezista turbulențelor și riscurilor pe piață.

Curriculumul la disciplina „*Proiecte economice în turism*” definește o serie de probleme legate de organizarea activității de gestiune a unei afaceri și de participare a studenților la elaborarea proiectelor economice în domeniul turismului. Programul cursului include studierea aspectelor conceptuale, legităților logice de analiză a interdependenței conceptelor analizate. Este dezvăluit conceptul proiect economic, se examinează tehnologia analizei conceptelor analizate, metodele de lucru cu metodologia de analiză a unui proiect economic în domeniul turismului și a principalelor activități din domeniul gestiunii unei afaceri. Este analizat procesul de elaborare a unui proiect economic în domeniul turismului, cu analiza interdependentă a tuturor capitolelor cuprinse în acest proiect. Sunt prezentate structura prelegerilor de curs, temele

seminariilor, structura proiectului, evaluarea curentă, evaluarea finală, precum și bibliografia obligatorie și recomandată.

Obiectul de studiu al cursului „*Proiecte Economice în Turism*” este sistemul integrat de regulamente, tehnologii, metode și tehnici care influențează elaborarea unui proiect economic în domeniul turismului.

Competențe prealabile

1) Competențe cognitive

- de cunoaștere a conceptelor de bază teoretice și aplicative ale turismului;
- de cunoaștere a metodelor generale utilizate în planificarea unei afaceri;
- de identificare a oportunităților și transformarea lor în idei de afaceri, astfel încât să contribuie la atingerea competitivității afacerii;
- de analiză a domeniului turistic din Republica Moldova;
- de comparare a domeniilor turistice existente și valorificate în Republica Moldova.

2) Competențe de aplicare

- de utilizare a metodelor de gestiune a unei afaceri în scopul atingerii performanței economice;
- de identificare a metodelor utilizate pentru planificarea unei afaceri;
- de analiză a necesității de elaborare a unui proiect economic în domeniul turismului;

Studentii anului III ce ascultă acest curs trebuie să dețină aceste competențe prealabile acumulate la unitățile de curs precum: Economia turismului, Bazele teoriei economice, Activitate Hotelieră, Fundamentele Managementului Organizației I, Fundamentele Managementului Organizației II.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Cursul urmărește să formeze la studenți unele deprinderi de a raționa economic, de a analiza și elabora un proiect economic al unei organizații, de a planifica strategic toate resursele necesare a unei afaceri, de a interpreta logic informațiile disponibile din interiorul unei firme, de a aplica judicios metodele specifice de analiză a resurselor necesare pentru a deschide o afacere, de a interpreta corect rezultatele aplicării deprinderilor metodice, astfel încât după parcurgerea cursului să poată interpreta corect fenomenele economice și sociale cu ajutorul analizei și gestiunii unui proiect economic în domeniul turismului.

1) Competențe cognitive

- de întocmire a unui proiect economic al unei firme;
- de elaborare corectă a planului necesarului de personal a unei organizații, planului de marketing;
- de conceptualizare a noțiunilor de proiect economic, activitate turistică, excursie, traseu turistic, management turistic, planificare strategică, competitivitate în turism;

2) Competențe de aplicare

- de aplicare a metodelor oportune de gestiune eficientă a unei afaceri în diferite situații ale procesului economic;
- de stabilire a interconexiunilor dintre diferite concepte analizate;

Finalitățile cursului

Obiectivul general al cursului Proiecte Economice în Turism este formarea bazei teoretico-metodologice și aplicative în domeniul elaborării proiectelor economice a viitorilor specialiști.

Studentul va fi capabil:

- să identifice conceptele de proiect economic, traseu turistic, excursie, conținutul excursiei, planificare strategică, în diferite contexte social-economice;
- să structureze cunoștințele despre depistarea oportunităților și transformarea lor în idei de afaceri viabile și rezistente la turbulențele mediului;
- să utilizeze metodologia și metodele de analiză a principalelor activități ale gestiunii eficiente a unei organizații;
- să compare diversele trasee turistice din Republica Moldova;
- să analizeze interconexiunea dintre conceptele de traseu turistic, planificare strategică, proiect economic în turism, sustenabilitate și să elaboreze un proiect economic în domeniul turismului viabil, adaptat la necesitățile pieții și competitive prin valorificarea oportunităților economice.

Conținuturi Tematica și repartizarea orelor

Nr. d/ o	Tematica	Număr de ore			
		Prelegeri	Laboratoare	Seminare	Activitatea independentă
1.	Proiectul Economic- rolul și conținutul lui 1.1 Importanța proiectului economic 1.2 Rolul și funcțiile proiectului economic 1.3 Riscul de neplanificare 1.4 Avantajele și oportunitățile planificării	2	2	2	5
2.	Destinatarii și domeniile de interes ale Proiectului Economic 2.1 Identificarea surselor de finanțare 2.2 Creditorii ca sursă de finanțare 2.3 Investitorii sursă principală de finanțare 2.4 Alți potențiali finanțatori	1	2	1	5
3.	Planul operațional și managementul afacerii ca componente a unui proiect economic 3.1 Planul operațional 3.2 Obiective și ținte intermediare 3.2.1 Managementul afacerii	1	4	1	5
4.	Proiectul și Managementul prin proiecte 4.1 Esența managementului prin proiecte 4.2 Elementele unui proiect economic	1	2	1	5
5.	Structura și cultura organizațională 5.1 Relația dintre cultura organizațională și managementul de proiect 5.2 Structura organizațională 5.3 Formele de organizare 5.4 Etapele elaborării unui proiect economic	1	4	1	5
6.	Etapele de definire a proiectului 6.1 Pregătirea proiectului 6.2. Documentația pentru proiectul economic 6.3. Definirea proiectului 6.4. Aprobarea definirii proiectului	1	2	1	5
7.	Managementul proiectelor cu finanțae internațională 7.1 Managememntul proiectelor o nouă ramură a managementului	2	4	2	5

	7.2 Caracteristicile managementului proiectelor 7.3. Ciclul de viață al proiectelor 7.4. Identificarea proiectelor 7.5. Formularea și pregătirea proiectului 7.6. Aprecierea proiectului 7.7. Implementarea proiectului 7.8. Evaluarea proiectului				
8.	Managementul timpului în proiecte. Marketingul de proiect 8.1 Managementul riscurilor de proiecte 8.2 Managementul timpului de proiect 8.3 Marketingul de proiect	1	2	1	5
9.	Organizarea și coordonarea proiectului 9.1 Proiectul și munca în echipă 9.2 Dezvoltarea echipei de proiect 9.3. Managerul de proiect economic 9.4. Factorii critici și schimbările în cadrul proiectului	2	2	2	5
10	Planificarea proiectului economic 10.1 Determinarea fazelor și structura detaliată a proiectului 10.2 Lansarea proiectului în execuție	1	2	1	5
11	Acceptarea proiectului economic 11.1 Evaluarea proiectului economic 11.2 Luarea deciziilor 11.3 Ofertarea proiectelor și contractarea	1	2	1	5
12	Factorul timp în evaluarea financiară a proiectelor. Eficiența proiectului economic 12.1 Relația investiții-timp 12.2 Indicatorii bancari pentru evaluarea proiectelor	1	2	1	5
	Total	<i>15</i>	<i>30</i>	<i>15</i>	<i>60</i>

Activități de lucru individual

Activitatea individuală a studenților este o componentă obligatorie în cadrul procesului de instruire. În studiul acestui curs, studenților li se vor propune o literatură variată ce urmează a fi studiată independent. Conținutul studiilor de caz la fiecare temă este prezentat mai jos.

Studiu de caz 1: Analiza necesității planificării unei afaceri și detectarea surselor, oportunităților și valorificarea lor. Raportarea la situația Republicii Moldova în domeniul turismului.

Studiu de caz 2: Analiza destinatarilor și a domeniilor unui proiect economic. Raportarea la turismul din Republica Moldova.

Studiu de caz 3: Analiza posibilităților de elaborare a unui plan operațional. Modalități și componente ale unui plan operațional pentru afacerile din Republica Moldova.

Studiu de caz 4: Studiarea modalităților de management al unei afaceri. Analiza metodologiei existente la întreprinderile din Republica Moldova cu specificul turismului.

Studiu de caz 5: Analiza importanței culturii organizationale pentru managementul proiectului economic. Studiarea aspectelor caracteristice ale culturii organizaționale ale firmelor din Republica Moldova din domeniul turismului. Delimitarea componentelor și rolului culturii organizaționale.

Studiu de caz 6: Studiarea aspectelor marketingului turistic și delimitarea influenței lui asupra eficienței proiectului economic.

Studiu de caz 7: Analiza managementului timpului și a riscurilor pentru întreprinderile din domeniul turistic din Republica Moldova. Studiarea surselor de risc, metodelor de gestionare a riscurilor pentru firmele autohtone.

Studiul de caz 8: Analiza componentelor unui proiect economic pentru conjunctura din Republica Moldova. Adaptarea etapelor pentru firmele din Moldova.

Studiu de caz 9: Studiarea implicațiilor competitivității și clarității unui proiect economic asupra viabilității economice a țării.

Studiu de caz 10: Analiza eficienței unui proiect economic pentru organizațiile din Republica Moldova. Calculul indicatorilor aferenți.

Pentru fundamentarea cunoștințelor teoretico-aplicative studenții trebuie să lucreze individual la cele 10 studii de caz propuse. Studenții unei grupe vor fi grupați în echipe a câte 2-3 studenți (atfel încât să cuprindă întreaga grupă). Un membru din fiecare echipă va veni la cadrul didactic va trage la sorți, astfel încât să se respecte etica și va alege un studiu de caz din cele 10 propuse. Respectiv fiecare echipă va avea de muncit la un studiu de caz. Ulterior la ultimul seminar echipele vor prezenta rezultatele lucrului individual. Pentru aceste studii de caz studenții vor obține câte o notă. Nota va depinde de limbaj, claritate în exprimare, logică.

Subiectele pentru evaluarea finală

1. Importanța proiectului economic
2. Rolul și funcțiile proiectului economic
3. Riscul de neplanificare în proiectele economice
4. Avantajele și oportunitățile planificării în elaborarea unui proiect
5. Identificarea surselor de finanțare
6. Creditorii ca sursă de finanțare
7. Investitorii sursă principală de finanțare
8. Alți potențiali finanțatori
9. Planul operațional
10. Obiective și ținte intermediare
11. Managementul afacerii
12. Esența managementului prin proiecte
13. Elementele unui proiect economic
14. Relația dintre cultura organizațională și managementul de proiect
15. Structura organizațională
16. Formele de organizare a muncii în cadrul unui proiect economic
17. Etapele elaborării unui proiect economic
18. Pregătirea proiectului
19. Documentația pentru proiectul economic
20. Definirea proiectului
21. Aprobarea definirii proiectului
22. Managementul proiectelor o nouă ramură a managementului
23. Caracteristicile managementului proiectelor
24. Ciclul de viață al proiectelor
25. Identificarea proiectelor
26. Formularea și pregătirea proiectului
27. Aprecierea proiectului
28. Implementarea proiectului
29. Evaluarea proiectului
30. Managementul riscurilor de proiecte
31. Managementul timpului de proiect
32. Marketingul de proiect
33. Proiectul și munca în echipă
34. Dezvoltarea echipei de proiect
35. Managerul de proiect economic
36. Factorii critici și schimbările în cadrul proiectului
37. Determinarea fazelor și structura detaliată a proiectului

38. Lansarea proiectului în execuție
39. Evaluarea proiectului economic
40. Luarea deciziilor în lansarea unui proiect
41. Ofertarea proiectelor și contractarea
42. Relația investiții-timp în proiecte economice în turism
43. Indicatorii bancari pentru evaluarea proiectelor

Studentii ce studiază acest curs vor trebui să elaboreze un proiect pentru a da dovadă de cunoștințe în domeniu. Exemplul proiectului la *Proiecte Economice în Turism* este prezentat mai jos.

Conținutul proiectului pentru evaluarea curentă

Organizare: Studiul va fi realizat de un grup format din 2 studenți și va fi prezentat la o dată prestabilită, în cadrul seminarului. Durata prezentării: maxim 20 de minute + întrebări și discuții (20 de minute). Prezentarea se va face liber și va fi însoțită de o prezentare power point.

Cerință: Prezentarea unui traseu turistic din Republica Moldova.

Structura:

1. Descrierea traseului turistic (dimensiune, structură, obiective turistice, resurse disponibile).
2. Identificarea și definirea situației traseului turistic, respectiv a legăturilor acesteia cu alte aspecte din cadrul plasării lui.
3. Determinarea situației problemă/opportunitate în dezvoltarea traseului turistic
4. Cauzele/ oportunitățile care au condus la situație.
5. Formularea obiectivelor ce vor fi atinse prin soluționarea problemei sau valorificarea oportunității (SMART).
6. Analiza SWOT relativă la situația analizată.
7. Prezentarea opțiunilor pentru rezolvarea problemei sau valorificarea oportunității (minim 3), pentru fiecare soluție-opțiune se vor descrie avantajele, dezavantajele, inclusiv influența elementelor din analiza SWOT.
8. Identificarea, argumentarea și prezentarea detaliată a soluției optime.
9. Elaborarea scenariilor de implementare, inclusiv a planului de implementare, și rezolvarea dificultăților / obiecțiilor posibile să apară.
10. Modalități de evaluare/ verificare a atingerii obiectivelor.
11. Concluzii.

Dimensiune: 20-25 pagini, A4, TNR 12, la 1 rând, Margini: sus 2 cm, jos 2 cm, stânga 2,5 cm, dreapta 1,5 cm. Studiul trebuie să fie realizat pe baza unei documentări prealabile.

Reguli generale aplicabile proiectelor:

Proiectul va conține titlu relevant, cuprins, concluzii și bibliografie. Pe pagina de titlu vor apărea numele și prenumele persoanelor care au elaborat proiectul.

Un exemplar al proiectului va fi trimis pe adresa de mail al cadrului didactic de la seminar cu două zile înainte de prezentare. E-mailul trebuie să aibă subiectul „proiect PET”. Forma listată al proiectului o prezentați în ziua prezentării.

Pe foaia de titlu se indica procentul de implicare a fiecărui student.

Reguli privind referințele:

În cazul identificării în unele proiecte a unor pasaje identice sau a unor structuri de conținut tipice altor proiecte, nota acordată la disciplina PET va fi 1(unu).

Orice idee din text ce nu aparține membrilor grupului trebuie marcată prin referințe bibliografice.

Criterii de evaluare:

Generale: realism, limbaj de specialitate, calitatea prezentării, antrenarea în discuții a grupei, concordanța dintre conținut, titlu și originalitate. Fiecare student din cadrul grupului va obține notă la proiect. Nota studenților va depinde de limbaj, structură, respectarea cerințelor, prezentarea proiectului. Pentru elaborarea proiectului notele vor fi la fiecare dintre membri aceleași, însă pentru prezentarea lui, pentru răspunsul la întrebările cadrului didactic, notele vor diferința.

Specifice: identificarea clară a situației și a cauzelor, formularea clară a obiectivelor, îndrarea corectă a elementelor dina naliza SWOT, delimitarea și diferențierea soluțiilor, calitatea argumentării solției optime, gradul de detaliere a scenariilor d implementare, existența mijloacelor de măsurare a rezultatelor și detalierea acestora, calitatea concluziilor.

Formula pentru calculul notei finale la proiect este următoarea: $N_{\text{elab}} \cdot 90\% + N_{\text{prez}} \cdot 10\%$ unde, N_{elab} - nota pentru elaborarea proiectului, N_{prez} - nota pentru prezentarea proiectului.

Principii de lucru în cadrul cursului

Metodele ce utilizate la acest curs sunt: studierea materialelor de specialitate; învățarea prin proiecte; studiul de caz; lucrul în echipă; simularea; exercițiul; observarea; navigarea pe internet pentru a descoperi aspecte specifice activității elaborare a unui proiect economic în turism; joc de rol; muncă independentă.

Se are în vedere utilizarea învățării centrate pe student, profesorul având rolul de a sprijini studenții în procesul de învățare.

Se utilizează metode activ-participative, centrate pe student, care au rolul de a dezvolta gândirea, creativitatea , realizând în același timp o comunicare eficientă.

Metodele utilizate se caracterizează prin faptul că:

- sunt centrate pe student;
- sunt adaptate la nivelul grupei;
- dezvoltă gândirea, formează aptitudini ,atitudini și deprinderi;
- au un pronunțat accent formativ;
- încurajează studenții să participe la activitatea de învățare, să fie creativi, să aibă inițiativă;
- determină un parteneriat eficient profesor-student;
- folosesc un limbaj simplu, accesibil.

Se vor promova situațiile din viața reală și se va urmări aplicarea cunoștințelor la probleme reale. Studenții vor fi îndrumați să aplice propriul mod de înțelegere a conținutului prin metode ca: observarea, problematizarea, exercițiul și prin realizarea de materiale ca proiectele. Desfășurarea orelor se va face astfel încât, toți studenții să dobândească competențele necesare.

Evaluare

Cursul la *Proiecte Economice în Turism* prevede evaluarea curentă și finală a cunoștințelor studenților. Formele de evaluare sunt: prin chestionare orală, elaborarea unui proiect pe marginea cunoștințelor acumulate, lucrul în grup (studii de caz), test evaluare curentă.

Evaluarea reușitei curente a studenților se calculează după următoarea formulă:

$N_c = N_r \cdot 70\% + N_p \cdot 30\%$, unde N_r - nota la răspuns, activitate la seminar, studii de caz, test evaluare curentă; N_p - nota pentru elaborarea, prezentarea proiectului.

Evaluarea finală este sub formă de examen în formă scrisă. Nota finală obținută la disciplină se calculează conform formulei:

$N_f = N_c \cdot 0,6 + N_e \cdot 0,4$, unde, N_f - nota finală, N_c -nota reușitei curente, N_e -nota la examen.

Resurse informaționale ale unității de curs

Obligatorii

1. Codul Republicii Moldova cu privire la știință și inovare, nr. 259 din 15.07.2004, publicat : 30.07.2004 în Monitorul Oficial Nr. 125-129 art. nr. : 663.
2. Galai, J.; Hiller, L.; Kienast, P. Planul de afaceri-cum să concepi și să redactezi un plan de afaceri. București: Știință și tehnică, 1998.
3. Lock, D. Project Management. Gower: Aldershot, 1988.
4. Lupu, N. Hotelul – economie și management. București: ALL, 2002
5. McCollum, J.C.; Bănac, C. Management de proiect. București: Universitară, 2007.
5. Minciu, R. Economia turismului. București: Uranus, 2000.
7. Mocan, M.; Mocan, C. Planul de afaceri un instrument managerial accesibil. Timișoara: Eurobit, 2003.
8. Porojan, D.; Bișa, C. Planul de afaceri-concepte, tehnici, proceduri. București: Casa de Editură Irecson, 2002.

Opționale

1. Brumar, C. ABC-ul tehnologiei hoteliere și a agroturismului. București: Diasfera, 2005; Burboiu, P. Economia și organizarea ergonomică a muncii. București: Didactică și Pedagogică, 1990.
2. Ene, C. Cartea ospitalității. București: THR-CG, 2004.
3. Florea, C, ș.a. Manualul directorului de restaurant. București: THR-CG, 2004.
4. Iurcu, M. Tratat de ergonomie. Târgoviște: Bibliotheca, 2007
5. Mihai, Șt. ș.a. Tehnologia hotelieră. București: Niculescu, 2000.
6. Nicolescu, R. Tehnologia restaurantelor. București: Inter-Rebs, 1998.
7. Nicolescu, R. Serviciile în turism și alimentație publică. București: Sport-Turism, 1998.
8. Nistorescu, P. Management în turism. București: ASE, 2002.
9. Stavrositu, S. Arta serviciilor în restaurante, baruri, gastronomie, hoteluri, pensiuni turistice. 10. București: Fundația Arta serviciilor în turism, 2006.
11. Stavrositu, S. Tehnica servirii consumatorilor. București: Didactică și Pedagogică, 2003.